

CHRISTUS VICTOR

Fil. 2, 9-11.

AV ALF LIER

For noen år siden skrev en kulturskribent i en radikal Stockholmsavis om kristendommen at den «var et passert stadium». Hans ord minnet ikke så lite om Voltaires utsagn om at innen et hundre år skulle Bibelen være en glemte bok og kristendommen, som var «et verk av 12 fattige fiskere», ha avgått ved døden. Men om lag et hundre år senere var Voltaires hus i Paris tatt i bruk av Det britiske bibelselskap som årlig sender ut titusener av bibler til alle jordens ender.

Imidlertid må det være kompromitterende for artikkelens forfatter at hans uttalelse i høyeste grad avslører hans manglende misjons-historiske kunnskaper. Det er like frem underlig at slike ord kan falle i en tid da Kristi kirke lever i kirkehistoriens mektigste epoke og kristendommen er på vei til å bli i ordets egentlige mening verdensomspennende, global. Nye misjonskirker reiser seg av heden-skapets natt. Bibelen utbredes mer og mer. Den er oversatt til mer enn elleve hundre språk. Unge kristne menn og kvinner står i kø for å få den nødvendige utdanning slik at de kan gå til misjonsmarker i urskog og ved palmestrand i hans kraft som pekte mot de fjerne blå horisonter og bød: «Gå ut i all verden og gjør alle folkeslag til disipler.» Kristendommen er så visst ikke noe «passert stadium». Historien selv gir Kristus vitnesbyrd om at han er den store erobrer, Guds helt som går seirende gjennom tidene og slektene. Han er Christus Victor.

Som den store seierherre skal han derfor også leve i sin kirkes bevissthet, i dens syner, drømmer og arbeid. Det er slik han stod for urkristen tanke, tro og virksomhet. *Oscar Cullmann* har i skriftet «Königsherrschaft Christi und Kirche im Neuen Testament» gjort oss særlig oppmerksom på dette. Vi har for lite aktet på «Regnum

Christi», Jesu herremakt. Denne troen på Kristus som *Herren* bør være levende også i våre hjerter. Det må derfor regnes som en lykke at den nyere tids kirkekunst har levet seg inn i nettopp denne siden av Kristi gjerning. Han er Herren. Erobreren. Seierherren.

Dette ble så levende for meg en blank vårdag for flere år tilbake da jeg gikk til en morgenandakt i Linköping domkirke og stod ansikt til ansikt med Henrik Sørensens mektige altertavle: Kristus. Kunstneren har malt frelserskikkelsen i lyse farger. Som en ung erobrers stiger han fram over høyalteret i den ærverdige helligdom, hans skikkelse er spenstig, i bevegelse framover, hendene er strakt fram, vinden leker i hans kappe og i hans lyse hår. Hele skikkelsen ånder konsentrasjon, kraft og intens vilje til å hjelpe. To regnbuer i skinnende farger omgir ham. For meg betydde den stunden et møte med den levende og seirende Kristus, Guds helt fra Golgata.

Kristus er den største verdenserobreren vår jord kjenner. Århundrer som er sunket i natten, er fylt av hans gjerninger, hans evangelium lyder over de fem verdensdeler og de sju hav. Tider som kommer, skal se hans verk trenge stadig dypere inn i folkenes liv og tro. Hans felttog skal ikke ende med noe Stalingrad eller noe Berlin.

I denne seirende Kristus er også hans menighets seier sikret. Alt hva den er, er den nemlig i kraft av ham. Uten ham kan den intet gjøre. I ham har den alle sine seire. Den kan søke å bygge nye helligdommer, styrke seg i visdom, legge nye eroblingsplaner og utbygge sitt sosiale apparat, men uten ham er og blir den *intet*. Dette er noe som hans menighet *aldri* må glemme: Kristus alene er menighetens kraft! Så var det i urkristen tid, så var det i de senere martyrtider, så var det under reformasjonen og de store folkevekkelser som oppstod i århundrer som fulgte. Slik vil det alltid være. Vi er vår egen avmakt, han er vår kraft, han alene. Begge disse to sannheter er det klassisk gitt uttrykk for i Martin Luthers udødelige ord:

Vår egen makt er intet verd,
vi var helt snart nedhugne;
Men en går frem i denne ferd,
for ham må all ting bugne.
Vil du hans navn få visst?

Han heter *Jesus Krist*,
den høyding for Guds hær,
i ham kun frelse er,
han marken skal beholde.

Slik er kristen tro når den er tent i brann av Kristus, Storkongen. Og når det er så, da skal vi også leve og arbeide etter den troen. Vi skal se mot framtiden i trygg fortrøstning. Det skal bli seier også i dagene som kommer, i årene som rinner. Grepet av denne troen skrev Manfred Björkquist: «Kirken er foran oss» (Livstro och kristendom). Og i den store misjonshistorien «Evangeliets seiersgang» som Henry Ussing har gitt Nordens kristenfolk, er det synet av «Han som dro ut med en krone på sitt hode, seirende og for å seire» som lyser over alle kamper og martyrier.

I Kristus skal hans stridende kirke til sist bli den triumferende. Til denne troen ledes vi ikke av våre egne drømmer og lengsler, men av *Guds eget ord*. Det er en *realitet* med Kristi verdensseier. Den skal til sist favne himmel og jord, alle slekter og tonger. Det er denne seiren Paulus proklamerer i ordene: «I Jesu navn skal hvert kne bøye seg, deres som er i himmelen og på jorden og under jorden, og hver tunge bekjenne at Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære» (Fil. 2, 10-11). Og det er synet av Kristi verdensseier som troen skuer i den store hvite flokk som ingen kan telle. Johannes' åpenbaring (kap. 7) forteller oss at omkring Kristi trone står til slutt, ikke en fattig og glissen flokk, men den store skare, den hvite hær i en evig fest og en triumf uten ende. Der er de *alle* til sist, den første menighets menn og kvinner, martyrene, grekere, romere og barbarer, Europas folk, Asias myriader, Afrikas sorte stammer, millionene fra det store kontinent i vest, menneskene fra de tusen store og små øyer i de veldige hav – og Israels barn. Hvorfor står de der i seirens drakt? Hvorfor vil deres sang aldri dø? Johannes svarer at de er der *på grunn av Kristi store seier* (kap. 7, 14–15 a). *I hans seier hadde også de sin seier*. Så mektig, så omfattende er Kristi gjerning. Utallige skarer skal til sist bringe ham sine hjerters hele hyllest. Sanne er de gamle ord: «Ditt rike er et rike for alle evigheter, og det skal ikke være ende på hans herredømme.» Det er denne mektige sannheten som med fanfarens klang toner i slutningsfugens skjønne ord i Liszt's oratorium «Kristus»:

Kristus skal seire!

Kristus skal regjere!

Kristus skal være Herren i all evighet!